

Олександр БЕКЕТОВ*аспірант, Західноукраїнський національний університет, Тернопіль, Україна,**Beketov44a@gmail.com**ORCID ID: 0009-0000-0839-919X*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ СТРАХУВАННЯ

Вступ. У сучасних умовах глобалізації та цифровізації економічних процесів фінансовий сектор зазнає суттєвих трансформацій. Особливе місце у цьому контексті займає страхова діяльність, яка потребує не лише ефективного управління ризиками, а й прозорого, точного та своєчасного обліку фінансових операцій. Цифровізація обліку й аудиту стає ключовим чинником підвищення ефективності фінансових інструментів страхування на міжнародному ринку, забезпечуючи автоматизацію процесів, зниження людського фактора та покращення якості аналітичної інформації.

Мета – визначити особливості цифровізації обліку й аудиту в умовах розвитку фінансового інструментарію страхування на міжнародному ринку.

Результати. Досліджено сучасні тенденції цифровізації обліку й аудиту в контексті розвитку фінансових інструментів страхування на міжнародному ринку. Проаналізовано ключові технології, що трансформують традиційні процеси бухгалтерського обліку й аудиту, зокрема автоматизацію, блокчейн, аналітичні платформи та системи електронного документообігу.

Висновки. За результатами дослідження сформовано науково-теоретичний підхід до формування комплексу фінансового інструментарію страхування на міжнародному ринку з урахуванням цифровізації обліку й аудиту. Доведено, що впровадження сучасних цифрових технологій здатне забезпечити конкурентні переваги страхових компаній на міжнародних ринках і сприяти стабільності національних фінансових систем.

Ключові слова: цифровізація, цифровий ризик, цифровий аудит, міжнародний ринок, страхування, страхування ризику, фінансові інструменти.

Табл.: 3, рис.: 1, бібл.: 16.

Olexander BIEKIETOV

Postgraduate student, West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
Beketov44a@gmail.com
ORCID ID: 0009-0000-0839-919X

DIGITALIZATION OF ACCOUNTING AND AUDITING IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL INSURANCE INSTRUMENTS

Introduction. In the current conditions of globalization and digitalization of economic processes, the financial sector is undergoing significant transformations. A special place in this context is occupied by insurance activities, which require not only effective risk management, but also transparent, accurate and timely accounting of financial transactions. The digitalization of accounting and auditing is becoming a key factor in increasing the efficiency of financial insurance instruments on the international market, ensuring process automation, reducing the human factor and improving the quality of analytical information.

The purpose of the article is to determine the features of digitalization of accounting and auditing in the context of the development of financial insurance instruments on the international market.

Results. Modern trends in digitalization of accounting and auditing in the context of the development of financial insurance instruments on the international market are studied. Key technologies that transform traditional accounting and auditing processes are analyzed, including automation, blockchain, analytical platforms and electronic document management systems.

Conclusions. The results of the study have formed a scientific and theoretical approach to the formation of a complex of financial instruments for insurance in the international market, taking into account the digitalization of accounting and auditing. It has been proved that the introduction of modern digital technologies can provide competitive advantages for insurance companies in international markets and contribute to the stability of national financial systems.

Keywords: digitalization, digital risk, digital audit, international market, insurance, risk insurance, financial instruments.

JEL Classification: G22, M41, M42, O33, F36.

Постановка проблеми. Сучасний глобальний простір стрімко змінюється під впливом цифрових технологій: блокчейн, штучний інтелект, великі дані, хмарні обчислення. Зауважимо, що вони давно перестали бути лише інструментами дослідницьких лабораторій і стали невід'ємною частиною глобальної економіки. За таких умов фінансовий сектор, зокрема страхова індустрія перебувають на передовій трансформації. Цифровізація змінює не тільки споживчі моделі та продукти, а й фундаментальні ме-

ханізми обліку й аудиту, які забезпечують прозорість, достовірність і оперативність у ухваленні рішень.

Саме тому страхові компанії, які прагнуть бути конкурентоспроможними на міжнародному ринку, дедалі частіше повертаються до цифрових технологій для удосконалення внутрішніх процесів. Впровадження систем, заснованих на штучному інтелекті й машинному навчанні, дає змогу автоматизувати обробку страхової документації, аналіз транзакцій, виявлення ано-

малій і потенційного шахрайства, а також підвищити ефективність контролю ризиків. З іншого боку, рішення на базі блокчейну забезпечують прозорість даних, надійність зберігання інформації та автоматизацію договорів через смарт-контракти.

За таких умов цифровізація обліку й аудиту стає не лише сучасним трендом, а й стратегічним інструментом розвитку страхового бізнесу. Вона сприяє більш глибокому аналізу фінансових потоків, зниженню операційних витрат і підвищенню довіри з боку міжнародних інвесторів.

Однак перехід до цифрового обліку й аудиту супроводжується низкою викликів, серед яких: нормативно-правова невизначеність, питання кібербезпеки, захисту конфіденційної інформації, а також необхідність високої кваліфікації персоналу для роботи з новими технологіями [4]. Крім того, глобалізація страхового бізнесу висуває додаткові вимоги до стандартів обліку й аудиту, оскільки страхова компанія може діяти у юрисдикціях з різними регуляторними межами. Саме тому дослідження сучасних цифрових підходів до обліку й аудиту має ключове значення для розуміння розвитку фінансових інструментів страхування на міжнародному ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останніми роками науковий дискурс навколо цифровізації обліку й аудиту зазнав значного збагачення, особливо в контексті страхового сектору та міжнародних фінансових ринків. Такі зміни можна пояснити тим, що стрімкий розвиток технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, великі дані й хмарні обчислення, створює нові можливості і виклики як для страховиків і аудиторів, так і для регуляторів та інвесторів. Дослідження свідчать про значне зростання інтересу до трансформації методології обліку й аудиту під впливом цифрових технологій. Так, в роботах О. Десятнюк [1; 2], А. Крисоватого, О. Кириленко,

О. Птащенко [2] подано цифрову трансформацію сучасного фінансового сектору. В роботі В. Панасюк, І. Шевченко [3] розглянуто адаптацію сучасного обліку до змінних умов господарювання. Дослідження О. Десятнюк, А. Крисоватого, О. Птащенко [4] присвячене використанню сучасного цифрового інструментарію у фінансовій сфері. Аналізуючи роботи М. Рубманна [5], Р. Бруханського [6], О. Десятнюк [7; 9], А. Крисоватого [7; 8; 9], О. Птащенко [7; 9; 11], В. Панасюк [10; 11], Н. Резнікової [12], А. Свідерської [13], С. Сисюк [14], І. Спільник [15], варто зауважити, що цифровий вплив має суттєве значення для розвитку сучасного фінансового інструментарію, а також формування обліку й аудиту.

Отже, аналіз наукових публікацій останніх років наочно демонструє, що цифровізація обліку й аудиту є особливим стратегічним викликом, змінюються підходи до управління страховими ризиками, формуються нові моделі прозорості та контролю на міжнародному рівні. Однак динаміка змін дає можливість виокремити новітні вектори для подальшого наукового дослідження, що підтверджує актуальність теми цієї роботи.

Мета статті полягає у визначенні особливостей цифровізації обліку й аудиту в умовах розвитку фінансового інструментарію страхування на міжнародному ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стрімкий розвиток цифрових технологій суттєво змінює принципи функціонування сучасного фінансового ринку, а страхова галузь є одним із секторів, де ці зміни виявляються найвиразніше. Нові інструменти обробки даних, автоматизація процесів та поява інтелектуальних рішень впливають не лише на створення страхових продуктів, а й на методику та організацію обліку і проведення аудиту. У таких умовах цифровізація стає не лише технічним оновленням обліку й аудиту для форму-

вання фінансової інформації, а важливим чинником підвищення прозорості, точності й надійності фінансової інформації.

Спираючись на теоретичний базис досліджень [1–15], визначимо основні тенденції цифровізації обліку й аудиту в контексті розвитку фінансових інструментів страхування на міжнародному ринку (табл. 1).

Отже, впровадження технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, великі дані, хмарні платформи та параметричне страхування, змінює як операційні, так і стратегічні підходи до бізнесу. Такі інновації підвищують ефективність, надійність і прозорість фінансових процесів, але водночас вимагають системного врахування кіберризиків, регуляторної відповідності і підвищення цифрових компетентностей. У сукупності ці тенденції формують нове середовище для

міжнародного страхового ринку, де облік, аудит і управління ризиками діють як інтегровані цифрові компоненти.

Варто акцентувати увагу на тому, що сучасний етап розвитку цифрових технологій суттєво змінює класичні підходи до ведення бухгалтерського обліку та методики й організації аудиту. Під впливом автоматизованих систем, технології блокчейн, аналітичних платформ і електронного документообігу формується нова модель обліково-контрольного середовища, яка характеризується високим рівнем прозорості, оперативності та інтегрованості [4]. Такі інновації створюють передумови для підвищення якості фінансової інформації, зменшення ручної праці й оптимізації процесів ухвалення управлінських рішень у компаніях різних галузей, зокрема страхового бізнесу (табл. 2).

Таблиця 1

Сучасні тенденції цифровізації обліку та аудиту у страховій сфері*

Тенденція	Суть та вплив на облік і аудит	Значення для страхових фінансових інструментів
Інтеграція InsurTech і FinTech	Використання цифрових платформ, мобільних сервісів, автоматизованих андеррайтингових систем	Прискорення обробки полісів, зниження витрат, персоналізація продуктів
Штучний інтелект і Big Data	Аналітика великих даних, виявлення аномалій, прогнозування ризиків	Точніша оцінка страхової премії, зменшення випадків шахрайства
Блокчейн і смарт-контракти	Незмінність даних, автоматизація виплат, прозорість фінансових операцій	Підвищення довіри, прискорення страхових виплат, зниження операційних ризиків
Хмарні технології	Масштабованість, доступ до даних у реальному часі, оптимізація облікових систем	Гнучке управління страховими портфелями, миттєва аналітика
Безперервний аудит (continuous audit)	Автоматизований моніторинг транзакцій, онлайн-перевірки	Підвищення точності звітності, зниження аудиторських ризиків
Кіберризики та розвиток кіберстрахування	Потреба в цифровому захисті, контроль доступу, аналіз кібератак	Формування нових страхових продуктів (кіберполіси), зміцнення цифрових резервів
Параметричне страхування	Виплати за індикаторами (погода, сейсмічні події), автоматичний запуск виплат	Швидкі, прозорі виплати, розширення міжнародних програм перестрахування
Регуляторна стандартизація	Адаптація до цифрових норм, узгодження стандартів між країнами	Можливість виходу на глобальні ринки, покращення комплаєнсу
Розвиток цифрових компетентностей	Потреба у фахівцях з аналізу даних, штучний інтелект, кібербезпека	Підвищення ефективності облікових процесів і надійності аудиту
ESG-орієнтованість та прозорість	Формування звітності з урахуванням екологічних і соціальних критеріїв	Зростання інвестиційної привабливості, відповідність міжнародним вимогам

* Складено автором.

Таблиця 2

Ключові технології, що трансформують традиційні процеси бухгалтерського обліку та аудиту*

Технологія	Суть технології	Ключові можливості для обліку та аудиту	Вплив на трансформацію традиційних процесів
Штучний інтелект (AI)	Алгоритми, що здатні аналізувати дані, виявляти закономірності та здійснювати прогнози	Автоматизація облікових операцій, аналіз великих масивів транзакцій, виявлення аномалій	Скорочення рутинних операцій, підвищення точності звітності, створення аналітичного обліку нового рівня
Машинне навчання (ML)	Підвид AI, що навчається на основі даних	Створення інтелектуальних моделей ризик-аналізу, прогнозування зловживань, автоматизований аудит	Перехід від вибіркового до суцільного аналізу даних; покращення якості аудиторських доказів
Блокчейн	Децентралізована система з незмінністю записів	Прозорий облік операцій, миттєва перевірка даних, смарт-контракти	Зниження ризику фальсифікацій, формування безперервного аудиту, автоматизація виконання умов договорів
Хмарні технології	Зберігання та обробка даних на віддалених серверах	Доступ до облікових систем у режимі реального часу, спільна робота аудиторів та бухгалтерів	Підвищення мобільності, стандартизація процесів, зниження витрат на інфраструктуру
RPA (роботизована автоматизація процесів)	Використання програмних роботів для виконання повторюваних завдань	Автоматичне введення даних, звірка, формування первинної документації	Значне скорочення людського фактора, прискорення облікових процедур
Big Data та аналітика даних	Опрацювання великих обсягів структурованих і неструктурованих даних	Поглиблений аналіз фінансових потоків, виявлення трендів і ризиків	Підвищення якості управлінських рішень, розширення аналітичних функцій аудиту
Параметричне страхування	Виплати, що здійснюються у разі настання заздалегідь визначених параметрів, а не після оцінки збитків	Скорочення операційних перевірок, автоматизація фінансових процедур	Перехід до прогнозних моделей зменшення ризиків, зниження суб'єктивності та тривалості перевірок
Кібербезпека	Комплекс технологій захисту цифрових даних	Захист облікових систем від атак, шифрування фінансової інформації	Підвищення довіри до цифрових облікових систем, мінімізація ризиків втрати або викривлення даних

*Складено автором.

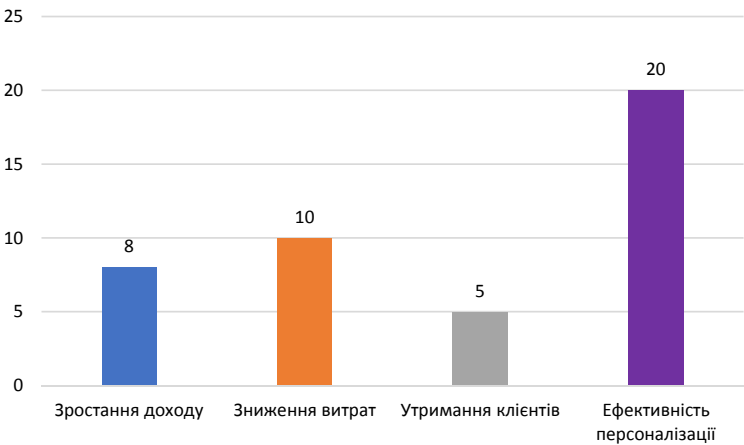

Рис. 1. Середні показники підвищення ефективності бізнесу після інтеграції систем аналізу фінансових даних*

* Побудовано на основі [16].

У сукупності технології, подані в табл. 2, модернізують окремі облікові процеси, а також формують принципово нову інфраструктуру контролю й звітності, яка ґрунтується на інтегрованості, достовірності даних та можливості миттєвого аналізу фінансової інформації. Такий підхід відкриває нові перспективи для страхових компаній, даючи змогу швидше реагувати на зміну ризиків, створювати інноваційні фінансові продукти та забезпечувати високий рівень прозорості в роботі зі споживачами й міжнародними партнерами.

Середні показники підвищення ефективності бізнесу після інтеграції систем аналізу фінансових даних подано на рис. 1.

Для наочного підтвердження важливості інтеграції цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку, аудиту та управління

страховими продуктами, що відкриває новий рівень точності, оперативності та прозорості фінансової інформації, сформуємо табл. 3.

Сучасні технології стають ключовим фактором підвищення ефективності, точності та прозорості фінансово-страхових операцій. Інтеграція автоматизованих систем, блокчейн-рішень, аналітичних платформ і електронного документообігу формує нову інфраструктуру управління даними, яка забезпечує не лише мінімізацію помилок, а й значне розширення можливостей для аналізу й оцінювання ризиків, що створює умови для оптимізації страхових продуктів, підвищення стійкості компанії до зовнішніх викликів та забезпечення відповідності міжнародним стандартам.

Цифрові інструменти дають змогу страховим компаніям діяти прозоро,

Таблиця 3

Переваги інтеграції цифрових рішень у фінансову звітність, управління страховими продуктами та операційні процеси*

Напрямок впливу	Суть цифрових переваг	Результат для фінансової та страхової діяльності
Точність фінансової звітності	Автоматизація розрахунків, мінімізація ручних операцій, інтелектуальна перевірка даних	Зменшення помилок, підвищення достовірності та оперативності фінансових звітів
Контроль і відповідність стандартам	Виявлення невідповідностей у реальному часі, аналітика транзакцій, автоматичні перевірки	Підвищення рівня внутрішнього контролю та швидше проходження аудиторських процедур
Оптимізація страхових продуктів	Використання великих даних, прогнозування ризиків, індивідуальне моделювання страхових випадків	Формування гнучких страхових продуктів, точніший розрахунок премій і резервів
Управління ризиками	Глибока аналітика, алгоритми штучного інтелекту для оцінювання ризиків, антикризові моделі	Зменшення фінансових втрат і підвищення стійкості страхових портфелів
Прозорість операцій	Використання блокчейну, фіксація всіх транзакцій, відстежуваність операційних дій	Підвищення довіри з боку клієнтів, партнерів та регуляторів
Електронний документообіг	Швидка передача документів, цифрові підписи, захист доступу	Скорочення часу на обробку документів, зменшення ризику підробок та втрат
Ефективність аудиту	Аудит у режимі реального часу, автоматичне формування вибірок, аналітика великих даних	Скорочення тривалості аудиторських перевірок, можливість глибшого аналізу операцій
Глобальна координація	Уніфіковані цифрові платформи, хмарні системи, інтегровані дані між країнами	Спрощення взаємодії в міжнародних проєктах та відповідність глобальним фінансовим вимогам
Клієнтська взаємодія	Цифрові сервіси для покупця, автоматизовані страхові виплати, онлайн-комунікація	Підвищення якості обслуговування, швидші процеси врегулювання страхових випадків
Стратегічне управління	Аналітичні панелі, прогнозування ринкових тенденцій, цифровий моніторинг результатів	Обґрунтоване ухвалення рішень, оптимізація бізнес-моделі страхової компанії

* Складено автором.

швидко обмінюватися інформацією з міжнародними партнерами та своєчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. У результаті формується конкурентне середовище, у якому якість фінансової звітності, ефективність аудиту й клієнтоорієнтованість значною мірою визначаються рівнем цифрової зрілості компанії. Отже, цифровізація стає не лише технологічним трендом, а й стратегічною передумовою розвитку страхового бізнесу на глобальному ринку.

Висновки. Підсумовуючи одержані результати, можна зробити висновок, що цифровізація обліку й аудиту є невід'ємною складовою розвитку сучасних фінансових інструментів страхового ринку. Вона формує умови для підвищення конкурентоспроможності страховиків, зміцнює довіру інвесторів та партнерів, розширює можливості аналітики ризиків та сприяє інтеграції у світовий фінансовий простір.

Одним із ключових результатів цифрової трансформації є зміна природи обліково-аналітичних процесів. Використання великих даних, алгоритмів машинного навчання та блокчейн-технологій забезпечує нову якість управління інформацією: швидкість, точність і можливість здійснення безперервного аудиту, а не періодичних вибіркового перевірок, що, своєю чергою, створює принципово нові умови для ухвалення фінансових рішень, підвищує надійність оцінки страхових резервів і сприяє більш точному визначенню вартості страхового продукту.

Разом із тим цифровізація висуває і нові виклики. Серед них: питання кібербезпеки, захисту конфіденційної інформації, необхідність стандартизації цифрових облікових процедур, а також адаптація міжнародних стандартів аудиту до швидких технологічних змін.

Список використаних джерел

1. Desyatnyuk O., Naumenko M., Lytovchenko I., Beketov O. *Impact of digitalization on International financial security in conditions of sustainable development. Problemy Ekorozwoju/Problems of Sustainable Development*. 2024. № 1. P. 104–114. URL : <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5325/4341>.
2. Desyatnyuk O., Krysovatty A., Ptashchenko O., Kyrylenko O. *Financial security in the conditions of globalization: Strategies and mechanisms for the protection of national interests. Economic Affairs*. 2024. № 69(Special Issue). P. 261–268. URL : <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1z1.pdf>.
3. Shevchenko I., Panasyuk V., Uzhva A., Lagodiienko N. *Harmonization and standardization of accounting as a means of ensuring sustainable development in the conditions of globalization. Economics and Finance*. 2024. Vol. 22. URL : <https://refpress.org/ref-vol22-a9/>.
4. Krysovatty A., Desyatnyuk O., Ptashchenko O. *Digital innovations and their ramifications for financial and state security. African Journal of Applied Research*. 2024. № 10. P. 431–441. <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>.
5. Rüßmann M. *Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries. The Boston Consulting Group. Inc.* 2015. URL : https://www.bcg.com/publications/2015/engineered_products_project_business_industry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries.
6. Бруханський Р., Спільник І. *Цифровий облік: поняття, витoki та актуальний дискурс. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2020. Вип. 3–4. С. 7–20.
7. Десятнюк О., Крисоватий А., Птащенко О. *Розвиток фінансового інструментарію бізнесу в умовах цифрової інклюзії. Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 6. С. 28–37. URL : <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2024/03/6-2023-3.pdf>.

8. Крисоватий А. І., Сохацька О. М., Скавронська І. В. Четверта промислова революція : зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків : монографія / за наук. ред. А. І. Крисоватого та О. М. Сохацької. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. 480 с.

9. Крисоватий А., Десятнюк О., Птащенко О. Digital inclusion: a financial and marketing aspects. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2023. № 3. С. 93–102. URL : <https://econ-vistnyk.knuid.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>.

10. Панасюк В. М., Мельничук І. В., Омеційська І. Я. Облік та оподаткування в інтернет-бізнесі: перспективи розвитку та виклики. Бізнес Інформ. 2024. № 1. С. 258–266. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-1-258-266>.

11. Панасюк В., Птащенко О., Клак О., Трубіщина О. Експортно-імпортні операції: реалії обліку і оподаткування в умовах воєнного стану. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2023. № 1. С. 25–34. URL : <https://econ-vistnyk.knuid.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/07/1-2023-3.pdf>.

12. Резнікова Н. В., Рубцова М. Ю., Рупач Н. М. Інституційні важелі міжнародної конкурентоспроможності національної інноваційної системи : проблема вибору інструментів стимулювання інноваційних підприємств. Ефективна економіка. 2018. № 11. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/16.pdf.

13. Свідерська А. В. Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємства: дис... канд. екон. наук : 08.00.04. Хмельницький, 2016. 290 с.

14. Сисюк С. В. Оцінка та страхування ризиків у зовнішньоекономічній діяльності: обліковий аспект. Вісник ЖДТУ. 2015. № 2. С. 86–90.

15. Спільник І. В., Палюх М. С. Бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Вип. 1–2. С. 83–96. <https://doi.org/10.35774/ibo2019.01.083>.

16. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>.

References

1. Desyatnyuk, O., Naumenko, M., Lytovchenko, I., Beketov, O. (2024). Impact of digitalization on International financial security in conditions of sustainable development. *Problemy Ekorozwoju/ Problems of Sustainable Development*, 1, 104–114. Available at: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5325/4341>.

2. Desyatnyuk, O., Krysovaty, A., Ptashchenko, O., Kyrylenko, O. (2024). Financial security in the conditions of globalization: Strategies and mechanisms for the protection of national interests. *Economic Affairs*, 69(Special Issue), 261–268. Available at: <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1z1.pdf>.

3. Shevchenko, I., Panasyuk, V., Uzhva, A., Lagodienko, N. (2024). Harmonization and standardization of accounting as a means of ensuring sustainable development in the conditions of globalization. *Economics and Finance*, 22. Available at: <https://refpress.org/ref-vol22-a9/>.

4. Krysovaty, A., Desyatnyuk, O., Ptashchenko, O. (2024). Digital innovations and their ramifications for financial and state security. *African Journal of Applied Research*, 10, 431–441. <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>.

5. Rüßmann, M. (2015). Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries. The Boston Consulting Group, Inc. Available at: https://www.bcg.com/publications/2015/engineered_products_project_business_industry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries.

6. Brukhanskyi, R., Spilnyk, I. (2020). Tsyfrovyi oblik: poniattia, vytoky ta aktualnyi dyskurs [Digital accounting: concepts, origins and current discourse]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii – Institute of accounting, control and analysis in the conditions of globalization*, 3–4, 7–20 [in Ukrainian].

7. Desyatnyuk, O., Krysovatty, A., Ptashchenko, O. (2023). Rozvytok finansovoho instrumentariiu biznesu v umovakh tsyfrovoyi inkluzii [Development of financial tools for business in the context of digital inclusion]. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen – Journal of Strategic Economic Research*, 6, 28–37. Available at: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2024/03/6-2023-3.pdf>.
8. Krysovatty, A., Sokhatska, O., Skavronska, I. (2018). Chetverta promyslova revoliutsiia: zmina napriamiv mizhnarodnykh investytsiinykh potokiv [The Fourth industrial revolution: Changing the direction of International investment flows]. (A. Krysovatty, O. Sokhatska. Ed.). Ternopil: Osadtsa Yu. V. [in Ukrainian].
9. Krysovatty, A., Desyatnyuk, O., Ptashchenko, O. (2023). Digital inclusion: financial and marketing aspects. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen – Journal of Strategic Economic Research*, 3, 93–102. Available at: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>.
10. Panasyuk, V. M., Melnychuk, I. V., Ometsinska, I. Ya. (2024). Oblik ta opodatkuvannia v internet-biznesi: perspektyvy rozvytku ta vyklyky [Accounting and taxation in online business: development prospects and challenges]. *Biznes Inform – Business Inform*, 1, 258–266. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-1-258-266>.
11. Panasyuk, V., Ptashchenko, O., Klak, O., Trubitsyna, O. (2023). Eksportno-importni operatsii: realii obliku i opodatkuvannia v umovakh voiennoho stanu [Export-import operations: The realities of accounting and taxation under martial law]. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen – Journal of Strategic Economic Research*, 1, 25–34. Available at: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/07/1-2023-3.pdf>.
12. Reznikova, N. V., Rubtsova, M. Yu., Rylach, N. M. (2018). Instytutsiini vazheli mizhnarodnoi konkurentospromozhnosti natsionalnoi innovatsiinoi systemy: problema vyboru instrumentiv stymuliuvannia innovatsiinykh pidpriemstv [Institutional levers of international competitiveness of the national innovation system: The problem of choosing instruments for stimulating innovative enterprises]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, 11. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/16.pdf.
13. Sviderska, A. V. (2016). Upravlinnia ryzykamy zovnishnoekonomichnoi diialnosti pidpriemstva [Risk management of foreign economic activity of an enterprise]. (Thesis: 08.00.04). Khmelnytskyi [in Ukrainian].
14. Sysiuk, S. V. (2015). Otsinka ta strakhuvannia ryzykiv u zovnishnoekonomichnii diialnosti: oblikovy aspekt [Assessment and insurance of risks in foreign economic activity: accounting aspect]. *Visnyk ZhDTU – Bulletin of ZhDTU*, 2, 86–90 [in Ukrainian].
15. Spilnyk, I. V., Paliukh, M. S. (2019). Bukhholderskyi oblik v umovakh tsyfrovoyi ekonomiky [Accounting in the digital economy]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii – Institute of accounting, control and analysis in the context of globalization*, 1–2, 83–96. <https://doi.org/10.35774/ibo2019.01.083>.
16. Derzhavna podatкова sluzhba Ukrainy – State Tax Service of Ukraine. Available at: <https://tax.gov.ua/>.